

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ
ІМЕНІ П. Л. ШУПИКА**

Кафедра фармацевтичної технології і біофармації

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення вченої ради

Протокол 11.03.2020 № 3

Голова вченої ради

академік НАМН України, професор



Ю. В. Вороненко

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ЗАСОБИ ЛІКУВАЛЬНОЇ КОСМЕТИКИ»

**підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти
галузі знань 22 «Охорона здоров'я»
спеціальності 226 «Фармація, промислова фармація»**

Київ – 2020

ПОГОДЖЕНО

Рішенням вченої ради медико-профілактичного
і фармацевтичного факультету

протокол 04.03.2020 № 3

Голова вченої ради медико-профілактичного
і фармацевтичного факультету

професор В. Трохимчук Трохимчук В. В.



Робоча програма дисципліни «Засоби лікувальної косметики» підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальності 226 «Фармація, промислова фармація» розроблена співробітниками кафедри фармацевтичної технології і біофармації Національної медичної академії післядипломної освіти імені П. Л. Шупика (завідувач кафедри – д. фарм. н., професор Давтян Л. Л.).

Рецензенти:

Шматенко О.П.	доктор фармацевтичних наук, професор начальник кафедри військової фармації Українська військово-медична академія
Гладух Є.В.	доктор фармацевтичних наук, професор професор кафедри технології фармацевтичних препаратів НФаУ

Склад робочої групи

1. Давтян Лена Левонівна – завідувач кафедри фармацевтичної технології і біофармації НМАПО імені П. Л. Шупика, доктор фармацевтичних наук, професор
2. Коритнюк Раїса Сергіївна – професор кафедри фармацевтичної технології і біофармації НМАПО імені П. Л. Шупика, доктор фармацевтичних наук, професор
3. Дроздова Анна Олександрівна – доцент кафедри фармацевтичної технології і біофармації НМАПО імені П. Л. Шупика, доктор фармацевтичних наук, професор
4. Наумова Маріанна Іванівна – доцент кафедри фармацевтичної технології і біофармації НМАПО імені П. Л. Шупика, кандидат медичних наук, доцент
5. Оліфірова Тетяна Федорівна – старший викладач кафедри фармацевтичної технології і біофармації НМАПО імені П. Л. Шупика, кандидат фармацевтичних наук

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «Засоби лікувальної косметики» складена відповідно до Стандарту вищої освіти України (далі – Стандарт)

МАГІСТР

(назва рівня вищої освіти)

галузі знань 22 «Охорона здоров'я»

(шифр і назва галузі знань)

спеціальності 226 «Фармація, промислова фармація»

(код і найменування спеціальності)

спеціалізації(й) 226.01 «Фармація»

(код і найменування спеціалізації)

освітньої програми «Фармація»

(найменування освітньої програми)

Опис навчальної дисципліни (анотація)

Вибіркова дисципліна «Засоби лікувальної косметики» належить до циклу дисциплін професійно-орієнтованої підготовки фахівців спеціальності «Фармація, промислова фармація». Програма вибіркової дисципліни «Засоби лікувальної косметики» складена відповідно до навчального плану додипломної підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти для спеціальності «Фармація, промислова фармація». Дисципліна „Засоби лікувальної косметики” передбачає вивчення теоретичних основ створення косметичних рецептур, приготування різних форм косметичних засобів, призначених для догляду за шкірою і волоссям, а також для лікування і профілактики вроджених та набутих вад і патологій шкіри та її придатків. Необхідність ознайомлення студентів з даними питаннями обумовлена особливостями сучасної фармацевтичної допомоги та наявністю значного арсеналу косметичних засобів на фармацевтичному ринку. Вивчення дисципліни розширить обізнаність студентів у напрямках, близьких до їх майбутньої спеціальності, започаткує ознайомлення студентів із косметологією як наукою, косметичними засобами різного напрямку дії та способами їх екстемпорального виготовлення і промислового виробництва. Важливим аспектом викладання даної дисципліни є ознайомлення з анатомо-фізіологічними властивостями шкіри та її придатків, особливостями секреторної діяльності залоз шкіри та основними принципами косметичного догляду за шкірою і волоссям різних типів. Дисципліна „Засоби лікувальної косметики” буде сприяти формуванню у студентів теоретичних знань з питань диференційованого підходу до косметичних засобів та лікарських косметичних засобів, раціонального їх застосування для профілактики і лікування вікових змін та деяких захворювань шкіри. Одержані знання допоможуть майбутнім спеціалістам надавати кваліфіковану консультацію при виборі ефективних і безпечних засобів лікувальної косметики, а також відповідати потребам сьогодення щодо спеціалістів нового типу з високим рівнем знань, як за основною спеціальністю, так і компетентних в суміжних галузях. Викладання дисципліни «Засоби лікувальної косметики» розглядається у взаємозв'язку з технологією лікарських

засобів, з точки зору біофармацевтичної оцінки косметичних форм, ролі допоміжних речовин та інших фармацевтичних чинників, що впливають на ефективність засобів лікувальної косметики. У програмі знайшли відображення також питання практичної косметології, зокрема принципи проведення косметичних процедур гігієнічного та лікувального спрямування із застосуванням косметичних засобів.

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів - 3	Галузь знань 22 Охорона здоров'я (шифр і назва)	<u>Дисципліна вільного вибору</u>	
	Напрямок підготовки <u>226 «Фармація, промислова фармація»</u> (шифр і назва)		
Модулів – 1	Спеціальність: <u>226 «Фармація, промислова фармація»</u>	Рік підготовки	
Змістових модулів – 2		2-й	2-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання		Семестр	
(назва)			
Загальна кількість годин – 90		3-й	Зимова сесія
	Лекції		
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 40 самостійної роботи студента – 50 Заочна форма навчання аудиторних – 16 самостійної роботи студента – 74	Освітньо-кваліфікаційний рівень: <u>Магістр</u>	10 год.	4 год.
		Практичні, семінарські	
		30 год.	12 год.
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		50 год.	74 год.
		Індивідуальні завдання:	
		-	
		Вид контролю:	
залік			

Предметом вивчення вибіркової дисципліни є передбачає вивчення основних положень нормативних документів України та країн ЄС щодо вимог до косметичної продукції, ознайомлення з номенклатурою і функціональним призначенням інгредієнтів, що використовуються при промисловому виробництві та експемпоральному виготовленні лікарських косметичних засобів, принципами складання рецептур косметичних засобів різного призначення і дії.

Міждисциплінарні зв'язки. Дисципліна ґрунтується на засвоєнні комплексу взаємопов'язаних навчальних дисциплін: анатомія і фізіологія людини, дерматологія, фармакологія, технологія лікарських засобів, фармакогнозія,

медична хімія та інших, що дозволить науково-обґрунтовано підходити до вибору косметичних засобів залежно від складу і призначення.

1. Мета та завдання вибіркової дисципліни

1.1. Метою викладання вибіркової дисципліни “Засоби лікувальної косметики” є ознайомлення студентів з косметичними засобами різного напрямку дії, найпоширенішими вадами та захворюваннями шкіри, її додатків та їх лікуванням, що сприятиме наданню кваліфікованої допомоги у виборі раціональних, ефективних і безпечних косметичних засобів для гігієнічного догляду та лікування різноманітних захворювань шкіри та волосся.

1.2. Основними завданнями вивчення вибіркової дисципліни “Засоби лікувальної косметики” є: вивченні вимог до якості та критеріїв безпечності застосування косметичних засобів; - вивченні та засвоєнні морфологічних та фізіологічних особливостей шкіри, механізмів старіння шкіри; - ознайомленні з етіологією, патогенезом, клінічними проявами захворювань шкіри; - ознайомленні зі складом та властивостями компонентів лікарських косметичних засобів; - ознайомленні з різновидами косметичних форм, особливостями їх дії; - освоєнні технології різних форм косметичних засобів; - ознайомленні з принципами проведення косметичних процедур; - ознайомленні з принципами комплексного косметичного догляду.

1.3 Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна. Вибіркова дисципліна забезпечує набуття студентами компетентностей: • інтегральна: здатність розв’язувати типові та складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній фармацевтичній діяльності із застосуванням положень, теорій та методів фундаментальних, хімічних, технологічних, біомедичних та соціально-економічних наук; інтегрувати знання та вирішувати складні питання, формулювати судження за недостатньої або обмеженої інформації; ясно і недвозначно доносити свої висновки та знання, розумно їх обґрунтовуючи, до фахової та не фахової аудиторії.

• загальні:

КЗ 1. Здатність діяти соціально відповідально та громадянсько свідомо.

КЗ 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

КЗ 3. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

КЗ 4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність вчитися і бути сучасно навченим.

КЗ 5. Атмосфера підприємництва, здатність виявляти ініціативу.

КЗ 6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професії.

КЗ 7. Здатність до адаптації та дії у новій ситуації.

КЗ 8. Здатність спілкуватися рідною мовою як усно, так і письмово, здатність спілкуватися другою мовою.

КЗ 9. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

КЗ 10. Здатність до вибору стратегії спілкування, здатність працювати в команді.

КЗ 11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

КЗ 12. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

• спеціальні (фахові, предметні):

КФ 1. Здатність використовувати у професійній діяльності знання нормативно-правових, законодавчих актів України та рекомендацій належних фармацевтичних практик.

КФ 2. Здатність здійснювати діяльність з розробки і оформлення документації щодо чіткої визначеності технологічних процесів виготовлення та виробництва ЛЗ відповідно до правил належних практик. Деталізація компетентностей відповідно до дескрипторів НРК у формі «Матриці компетентностей».

Деталізація компетентностей відповідно до дескрипторів НРК у формі «Матриці компетентностей».

Результати навчання:

Інтегративні кінцеві програмні результати навчання, формуванню яких сприяє вибіркова дисципліна:

- Ідентифікація майбутньої професійної діяльності як соціально значущої для здоров'я людини.

- Реалізація професійної діяльності на основі загальних знань основних етапів становлення та розвитку фармацевтичної індустрії в Україні та країнах світу, практичних підходів до організації забезпечення ЛЗ населення та закладів охорони здоров'я.

- Аргументація прийняття рішень у стандартних професійних ситуаціях.

- Формування базових знань та набуття практичних навичок для подальшого вивчення фахових навчальних дисциплін. Результати навчання для дисципліни:

- Проводити професійну діяльність у соціальній взаємодії, що базується на гуманістичних і етичних засадах; ідентифікувати майбутню професійну діяльність як соціально значущу для здоров'я людини.

- Застосовувати знання з загальних та фахових дисциплін у професійній діяльності.

- Використовувати результати самостійного пошуку, аналізу та синтезу інформації з різних джерел для рішення типових завдань професійної діяльності.

- Аргументувати інформацію для прийняття рішень, нести відповідальність за них у стандартних і нестандартних професійних ситуаціях; дотримуватися принципів деонтології та етики у професійній діяльності.

- Виконувати професійну діяльність з використанням креативних методів та підходів.

- Здійснювати професійну діяльність використовуючи довідкову наукову літературу, інформаційні технології, «Інформаційні бази даних», системи навігації, Internet-ресурси, програмні засоби та інші інформаційно-комунікаційні технології.

- Використовувати методи оцінювання показників якості діяльності; виявляти резерви підвищення ефективності праці.

- Аналізувати інформацію, отриману в результаті наукових досліджень, узагальнювати, систематизувати й використовувати її у професійній діяльності.

- Планувати та реалізовувати професійну діяльність на основі нормативно-правових актів України та рекомендацій належних фармацевтичних практик.

- Набувати навичок щодо організації технологічного процесу у промислових умовах.
- Об'єктивно використовувати передовий зарубіжний досвід фармацевтичних виробників.
- Знати вимоги GMP, GPP, інших належних фармацевтичних практик та нормативних документів (наказів, настанов тощо) щодо розробки та виготовлення лікарських засобів.

2. Інформаційний обсяг вибіркової дисципліни

На вивчення вибіркової дисципліни відводиться 3 кредити ЄКТС – 90 годин.

Змістовий модуль 1. Засоби лікувальної косметики. 3-й семестр – 3 кредити, 90 годин.

Тема 1. Особливості складу, форм випуску, застосування та впливу на шкіру різних груп косметичних засобів. Косметологія як наука. Лікувальний і технологічний аспекти косметології. Косметичні засоби та лікарські косметичні засоби, їх характеристика. Нормування виробництва та реалізації косметичних засобів в Україні та світі.

Тема 2. Безпечність застосування косметичної продукції та методи її дослідження. Санітарно-гігієнічна експертиза парфумерно-косметичних засобів. Токсиколого-гігієнічні показники і норми безпеки косметичної продукції. Сертифікація косметичної продукції.

Тема 3. Шкіра та придатки шкіри, їх будова та функції. Клінічна характеристика основних типів шкіри, методи їх визначення. Будова шкіри та її придатків. Типи шкіри і волосся, їх характеристика. Методи визначення типів шкіри. Функції шкіри. Механізми проникнення в шкіру різних речовин.

Тема 4. Найпоширеніші захворювання шкіри та її придатків. Старіння шкіри. Вугрова хвороба, себорея, алергічних висипів, дерматити, грибкові та інші захворювання шкіри. Анатомо-фізіологічні особливості шкіри у віковому аспекті. Сучасні теорії і механізми старіння шкіри. Вплив екзо- і ендогенних чинників на стан шкіри і волосся.

Тема 5. Інгрєдєнти косметичних засобів. Принципи вибору інгрєдєнтів залежно від типу шкіри та призначення косметичного засобу. Інгрєдєнти косметичних засобів, їх класифікація і характеристика. Природні та синтетичні інгрєдєнти в складі косметичних засобів. Біологічно активні речовини рослинного походження як активно діючі компоненти косметичних засобів. Косметологічна, технологічна та біофармацевтична оцінка окремих груп інгрєдєнтів.

Тема 6. Засоби для очищення шкіри, особливості складу, технології та застосування. Мила та інші піномиючі засоби. Очисні креми та косметичне молочко. Креми-скраби та креми для пілінгу. Особливості складу засобів для очищення шкіри та їх вплив стан шкіри на ефективність косметичних і лікарських засобів.

Тема 7. Косметичні засоби для гігієни ротової порожнини, особливості складу, технології та застосування. Зубні порошки та пасти. Рідкі засоби гігієни ротової порожнини. Номенклатура діючих і допоміжних речовин, що входять до складу засобів для догляду за порожниною рота та зубами.

Тема 8. Косметичні засоби зволожувальної дії, особливості складу, технології та застосування. Способи зволоження шкіри. Номенклатура зволожувачів шкіри. Високомолекулярні сполуки природного та синтетичного походження як основи зволожувальних кремів. Денні креми.

Тема 9. Косметичні засоби для живлення та регенерації шкіри, особливості складу, технології та застосування. Живлення шкіри. Поживні креми. Застосування вітамінів у складі косметичних засобів. Біологічно активні речовини рослинного походження для живлення шкіри.

Тема 10. Косметичні засоби захисної дії, особливості складу, технології та застосування. Фотозахисні засоби. Шкідливі чинники зовнішнього середовища, які впливають на стан шкіри. Захист шкіри від вітру, морозу та інших чинників. Захист шкіри від УФ-випромінювання. Вибір фотозахисних засобів залежно від фактору сонячного засобу.

Тема 11. Засоби для проведення косметичних процедур. Маски косметичні. Масажні креми. Засоби для депіляції шкіри. Салонні та побутові косметичні процедури, їх класифікація та характеристика. Маски косметичні, форми випуску масок та особливості їх застосування. Креми для масажу. Засоби для депіляції шкіри.

Тема 12. Косметичні засоби антицелюлітної дії Сучасний погляд на целюліт. Методи боротьби з целюлітом. Метаболізм жирової тканини. Стадії формування целюліта. Препарати для внутрішньої та зовнішньої терапії. Антицелюлітні засоби.

Тема 13. Поняття аромології. Застосування ефірних олій при розробці косметичних засобів. Номенклатура, джерело, спосіб одержання і фізико-хімічні властивості ефірних олій. Особливості застосування ефірних олій.

Тема 14. Косметичні засоби для догляду за волоссям. Шампуні. Бальзами. Форми випуску косметичних засобів для догляду за волоссям, особливості їх дії. Принципи вибору шампуней, ополіскувачів та інших косметичних засобів залежно від типу волосся.

Тема 15. Косметичні засоби для дітей, особливості складу, технології та застосування. Особливості будови шкіри дитячого організму. Форми випуску косметичних засобів для дітей. Особливості складу та дослідження косметичних засобів для дітей до 3-х років.

4. Структура вибіркової дисципліни

№	Тема	Денна			Заочна		
		Л	П	СРС	Л	П	СРС
	Змістовий модуль 1. Засоби лікувальної косметики						
1.	Особливості складу, форм випуску, застосування та впливу на шкіру різних груп косметичних засобів.	2	2	4	2	4	8
2.	Безпечність застосування косметичної продукції та методи її дослідження.	-	2	4			4
3.	Шкіра та придатки шкіри, їх будова та функції. Клінічна характеристика основних типів шкіри, методи їх визначення.	2	2	2			5

4.	Найпоширеніші захворювання шкіри та її придатків. Старіння шкіри.	-	2	4			5
5.	Інгредієнти косметичних засобів. Принципи вибору інгредієнтів залежно від типу шкіри та призначення косметичного засобу.	-	2	4	2		5
6.	Засоби для очищення шкіри, особливості складу, технології та застосування.	-	2	4		4	4
7.	Косметичні засоби для гігієни ротової порожнини, особливості складу, технології та застосування.	2	2	4			8
8.	Косметичні засоби зволожувальної дії, особливості складу, технології та застосування.	-	2	4			4
9.	Косметичні засоби для живлення та регенерації шкіри, особливості складу, технології та застосування.	-	2	2			5
10.	Косметичні засоби захисної дії, особливості складу, технології та застосування. Фотозахисні засоби	2	2	4			5
11.	Косметичні засоби антицелюлітної дії	-	2	4		4	5
12.	Поняття аромології. Застосування ефірних олій при розробці косметичних засобів.	-	2	2			4
13.	Косметичні засоби для догляду за волоссям. Шампуні. Бальзами.	-	2	4			4
14.	Косметичні засоби для дітей, особливості складу, технології та застосування.	2	4	4			8
Усього годин з дисципліни – 90 / 3 кредити ECTS 20 30 40 Підсумковий контроль		10	30	50	4	12	74
Підсумковий контроль		Залік					

4. Тематичний план лекцій

№	Тема	Години	
		Денна	Заочна
Змістовий модуль 1. Засоби лікувальної косметики			
1	Історичні аспекти зародження і розвитку косметології. Нормування виробництва та реалізації засобів лікувальної косметики.	2	2
2.	Інгредієнти косметичних засобів, їх характеристика та безпечність застосування		
3	Принципи комплексного догляду за шкірою різних типів. Роль косметичних засобів для профілактики захворювань та старіння шкіри.	2	
4	Форми випуску засобів лікувальної косметики. Принципи складання косметичних рецептур та технологія косметичних засобів різного напрямку дії.		2
5	Косметичні засоби для гігієни ротової порожнини,	2	

	особливості складу, технології та застосування		
6	Косметичні засоби зволожувальної дії, особливості складу, технології та застосування.		
7	Косметичні засоби для живлення та регенерації шкіри, особливості складу, технології та застосування	2	
8	Косметичні засоби захисної дії, особливості складу, технології та застосування. Фотозахисні засоби		
9	Засоби для проведення косметичних процедур. Маски косметичні. Масажні креми. Засоби для депіляції шкіри	2	
10	Косметичні засоби для дітей, особливості складу, технології та застосування.		
	Всього	10	4

6. Тематичний план практичних занять

№	Тема	Години	
		Денна	Заочна
	Змістовий модуль 1. Засоби лікувальної косметики		
1	Особливості складу, форм випуску, застосування та впливу на шкіру різних груп косметичних засобів.	2	4
2	Безпечність застосування косметичної продукції та методи її дослідження.	2	
3	Шкіра та придатки шкіри, їх будова та функції. Клінічна характеристика основних типів шкіри, методи їх визначення.	2	
4	Найпоширеніші захворювання шкіри та її придатків. Старіння шкіри.	2	
5	Інгредієнти косметичних засобів. Принципи вибору інгредієнтів залежно від типу шкіри та призначення косметичного засобу.	2	
6	Засоби для очищення шкіри, особливості складу, технології та застосування.	2	4
7	Косметичні засоби для гігієни ротової порожнини, особливості складу, технології та застосування.	2	
8	Косметичні засоби зволожувальної дії, особливості складу, технології та застосування	2	
9	Косметичні засоби для живлення та регенерації шкіри, особливості складу, технології та застосування.	2	
10	Косметичні засоби захисної дії, особливості складу, технології та застосування. Фотозахисні засоби.	2	
11	асоби для проведення косметичних процедур. Маски косметичні. Масажні креми. Засоби для депіляції шкіри.	2	4
12	Косметичні засоби антицелюлітної дії	2	

13	Поняття ароматології. Застосування ефірних олій при розробці косметичних засобів.	2	
14	Косметичні засоби для догляду за волоссям. Шампуні. Бальзами.	2	
15	Косметичні засоби для дітей, особливості складу, технології та застосування Косметичні засоби для дітей, особливості складу, технології та застосування	2	
Всього		30	12

7. Тематичний план самостійної роботи

№	Тема	Години	
		Денна	Заочна
Змістовий модуль 1. Засоби лікувальної косметики			
1.	Основні терміни: „косметика”, „косметологія”, „космецевтика”, „косметичний засіб”, «лікарський косметичний засіб» тощо, їх тлумачення.	6	6
2.	Положення основних нормативних документів щодо розробки рецептур і дослідження косметичних та лікарських косметичних засобів	6	6
3.	Застосування лікарської рослинної сировини та компоненти тваринного походження в технології косметичних засобів.	6	8
4.	Проблема тари та упакування у парфумерно-косметичному виробництві. Матеріали упакування. Дизайн упакування, сучасні вимоги.	6	8
5.	Загальні принципи фармацевтичної опіки пацієнтів з косметичними вадами.	6	8
6.	Основні правила застосування косметичних засобів різних форм випуску.	4	8
7.	Принципи проведення косметичних процедур – очищення шкіри, масажу, нанесення масок, пілінгу, депіляції тощо	4	8
8.	Косметичні засоби спеціального призначення: антицелюлітні, засоби для депіляції шкіри тощо, особливості їх складу та застосування.	4	8
9.	Будова та типи волосся, принципи догляду за волоссям.	4	6
10.	Декоративна косметика. Основні принципи нанесення макіяжу.	4	8
Всього		50	74

7.Індивідуальні завдання

Не передбачено навчальним планом.

8. Методи навчання:

пояснювально-ілюстрований (мультимедійні лекції з елементами дискусійного спілкування зі здобувачами вищої освіти), репродуктивний, дослідницький, частково-пошуковий (самостійна робота пошукового характеру, робота з науковою і довідковою літературою).

Використовуються наступні методи навчання:

- словесні – розповідь, пояснення, бесіда, інструктаж, лекція, дискусія;
- наочні – демонстрація фільмів, ілюстрацій, матеріалів;
- індуктивні методи (узагальнення результатів спостережень та експериментів).

Перевага надається активним та інтерактивним методам та мультимедійному навчанню (мультимедійні лекції, навчальні фільми). Заняття передбачають навчання студентів готувати косметичні засоби та оцінювати їх якість відповідно до вимог нормативної документації. На лабораторних заняттях студенти набувають умінь та навичок приготування косметичних засобів різноманітних форм випуску. Лабораторні заняття також включають елементи навчально-дослідної роботи та тестового контролю, вирішення навчальних та ситуаційних завдань. На семінарських заняттях студенти розглядають питання, винесені до теми заняття, у робочих зошитах зазначають мету заняття, коротко описують основні питання відповідно до завдань, передбачених методичними рекомендаціями, та наводять висновки. Самостійна робота охоплює необхідні для студента розділи програми, які вивчаються в навчальному процесі з фізіології, технології лікарських засобів, фармакогнозії, медичної хімії та ін. і нормативні документи, які регламентують склад, якість і безпеку косметичних засобів.

План і організаційна структура практичних занять з вибіркової дисципліни «Засоби лікувальної косметики»

з/п	Основні етапи заняття, їх функції	Методики контролю і навчання	Матеріали методичного забезпечення (контролю, наглядності тощо)	Час, х
1. Підготовчий етап				
1	Організація заняття		Актуальність теми Мета заняття	3-5
2	Постановка навчальних цілей	Фронтальне опитування Індивідуальне усне опитування		3-5
3	Контроль початкового рівня знань, навичок і вм		Контрольні питання	10-15
2. Основний етап				
4	Формування професійних вмінь і	Практичне користування нормативною	Нормативні документи, схеми, таблиці, ситуаційні	30-35

	<p>навичок:</p> <p>1. Оволодіти навичками користування нормативними документами України та ЄС щодо нормування виробництва та якості косметичних засобів, іншими матеріалами</p> <p>2. Проведення необхідних розрахунків при готуванні косметичних засобів</p> <p>3. Технологія та оцінка якості приготованих косметичних засобів</p>	<p>документацією та інтернетресурсами</p> <p>Професійне тренування для виконання практичних завдань</p>	<p>завдання, структурнологічні та технологічні схеми</p> <p>Рекомендована рецептура, виконане практичне завдання, обладнання</p>	
3. Заключний етап				
5	<p>Контроль і коректування рівня знань та практичних навичок</p>	<p>Індивідуальний контроль результатів та вирішення ситуаційних завдань</p> <p>Контроль результатів практичної роботи (перевірка виготовлених косметичних засобів та протоколів заняття)</p> <p>Тестовий контроль</p>	<p>Тестові завдання для контролю рівня засвоєння матеріалу</p>	15-20
6	<p>Підведення підсумків заняття</p>			3-5

7	Домашнє завдання: тема, література		Орієнтовні алгоритми самостійної роботи з літературою	3-5
---	------------------------------------	--	---	-----

9. Методи контролю.

Контрольні заходи включають поточний і підсумковий семестровий контроль. Формою підсумкового контролю з вибіркової дисципліни відповідно до навчального плану є залік.

10. Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять і має на меті перевірку засвоєння студентами навчального матеріалу. Поточний контроль: усне опитування. Поточний контроль проводиться на кожному семінарському занятті відповідно до конкретних цілей. Форма оцінювання поточної навчальної діяльності є стандартизованою і включає контроль теоретичної підготовки. Контроль теоретичної підготовки проводиться шляхом опитування і виконання ситуаційних задач, а практичних навичок – шляхом оцінки здатності трактувати одержані результати. Самостійна робота студентів оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті. Студенту, який мав пропуски навчальних занять, дозволяється відпрацювати академічну заборгованість до терміну, передбаченого розкладом.

11. Підсумковий контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання на певному освітньо-кваліфікаційному рівні та на окремих його завершених етапах за національною шкалою та шкалою ECTS. Підсумковий контроль включає семестровий контроль. Семестровий контроль проводиться у формі семестрового заліку в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою програмою і в терміни, встановлені робочим навчальним планом, індивідуальним навчальним планом студента. Семестровий залік – це форма підсумкового контролю, що полягає в оцінці засвоєння студентом навчального матеріалу з дисципліни за семестр виключно на підставі результатів поточного контролю.

12. Схема нарахування та розподіл балів, які отримують студенти Під час оцінювання засвоєння кожної теми за поточну навчальну діяльність студенту виставляються оцінки за 4-ри бальною (традиційною) шкалою з урахуванням затверджених критеріїв. Студент має отримати оцінку з кожної теми. Результати поточного контролю є показником рівня засвоєння студентами навчальної програми та виконання самостійної роботи. Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за поточну навчальну діяльність становить 200 балів. Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати студент за поточну навчальну діяльність становить 120. Розрахунок кількості балів проводиться на підставі отриманих студентом оцінок за традиційною шкалою під час вивчення дисципліни, шляхом обчислення середнього арифметичного (СА), округленого до двох знаків після коми. Отримана величина конвертується у бали таким чином:

Поточний бал розраховується за формулою:

$$\frac{C}{5 * N} * 200$$

C – сума оцінок за традиційною шкалою;

5 – максимальна традиційна оцінка;

Нзанять – кількість занять;

200 – максимальний бал за поточну навчальну діяльність;

Успішність кожного студента оцінюється за 200-бальною шкалою.

До складання диференційованого заліку допускаються студенти, які виконали всі види робіт, передбачені навчальною програмою, та при вивченні дисципліни не мають «2» та «нб» в кількості більше 25%.

Диференційований залік проводиться на останньому занятті. При цьому студенту виставляється загальний поточний бал, який він набрав за період навчання та конвертується за 200 бальною шкалою.

Відповідно до Листа МОЗ України від 21.01.2008 №08.01-22/65 поточна навчальна діяльність студента оцінюється за 4-ри бальною шкалою, яка конвертується у бали таким чином:

Оцінювання знань із дисципліни проводять за відповідною шкалою:

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
170-200	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
155-169	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
140-154		C	Добре (в цілому правильне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
125-139	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
111-124		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
60-110	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-59		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)

13. Методичне забезпечення:

- Лекційний матеріал (мультимедійні презентації, тексти лекцій, календарно-тематичний план лекцій).
- Календарно-тематичні плани практичних занять.
- Питання для практичних занять і самостійної роботи.
- Відеофільми.
- Ресурси мережі Інтернет

14.Рекомендована література

1. Апаратури і блок-схеми виробництва парфумерно-косметичних засобів / О. Г. Башура, Е. В. Гладух, Т. С. Прокопенко [та ін.]; за наук. ред. О. Г. Башури – Харків: НФаУ «Золотые страницы», 2001. – 84 с.

2. Башура А.Г., Глушко С.Н. Косметика в аптеке. _ Х.: Мегаполіс, 2004. – 120 с.
3. Башура А.Г., Зуева А.С. История косметологии и аромологии: Конспект лекций. – Х.: Изд-во НФаУ; Золотые страницы, 2004. – 156 с.
4. Біловол А.М. Медична косметологія: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів / Біловол А. М., Ткаченко С. Г. – Вінниця: Нова Книга, 2012. - 384 с.
5. Бондаренко В.В., Федорич Л.Я. Передчасне старіння шкіри: причини виникнення та методи лікування (огляд) // Укр. журн. дерматол., венерол. і косметології . – 2006. - № 1. – С.58-60.
6. Вимоги до виготовлення нестерильних лікарських засобів в умовах аптек /За ред. проф. О.І.Тихонова, проф. Т.Г.Ярних. – К.: МОЗ України, 2005. – 98 с., затвердженими наказом МОЗ № 391 від 3.08.2005 р.
7. Гвозденко Н.А. Справочник по терапевтической косметологии. – Ростов н/Д.: «Фенікс», 2004. – 256 с.
8. Голубов С., Зуева Е. Оздоровительная косметика і биодобавки. – Ростов, 2003. – 256с.
9. Дерматология: Учеб. пособие для студентов спец. «Технология парфюмерно-косметических средств» /А.Г.Башура, С.Г.Ткаченко, Е.С.Шмелькова, В.А.Савоськина. – Х.: Изд-во НФаУ; Золотые страницы, 2006. – 200 с.
10. Державна Фармакопея України. Доповнення II. – Х.: Державне підприємство «Науковоекспертний фармакопейний центр», 2008.- 620 с.
11. Державні санітарні правила і норми безпеки продукції парфумерно-косметичної промисловості. Постанова Головного державного санітарного лікаря України № 27 від 01.07.1999 р.
12. Дмитрук С.И. Фармацевтическая и медицинская косметология: Учебник. - Томск: Изд-во НТЛ, 2005. – 180 с.
13. Дрибноход Ю. Ю. Библия красоты. – СПб.:ИД «ВЕСЬ», 2003. – 512 с.
14. Дрибноход Ю. Косметика. Косметология. Словарь-справочник. – СПб.:ИД «ВЕСЬ», 2002. – 416 с.

15. Дрибноход Ю.Ю. Косметология Изд. 2-е доп. и перераб. – Ростов н/Д: Феникс, 2008. – 538 с.
16. Дрибноход Ю.Ю. Пособие для косметолога. - СПб.: ИД "ВЕСЬ", 2001. - 344с.
17. Закон України «Про лікарські засоби» від 04.04.1996 р.
18. Косметология. Теория и практика /О.Фержтек, В. Фержтекова, Д.Шрадек и до -Прага: МАХООЯР, 2002. - 378 с.
19. Климишина С.О. Фармацевтична косметологія: Посібник / С.О. Климишина, А.В. Циснецька, Л.В. Рачкевич. – Тернопіль : Воля, 2009. – 368 с.
20. Крестьянинова О.А. Современная косметология. Новейший справочник. – СПб.:Сова; Изд-во Эксмо, 2004. – 704 с.
21. Кривова А. Ю. Технология производства парфюмерно-косметических продуктов / А. Ю. Кривова, В.Х.Паронян. – М. : ДеЛипринт, 2009. – 668 с.
22. Основы практической косметологии. Ч.1. Гигиенический косметический уход: Практ. Руководство: учеб.пособие для студентов вузов /А.Г.Башура, Н.П.Половко, Т.Н.Ковалева, Т.Д.Губченко – Х.: Изд-во НФаУ; Золотые страницы, 2004. – 152 с.
23. Папий Н.А., Папий Т.Н. Медицинская косметология: Руководство для врачей. – М.: ООО «Медицинское информационное агенство», 2008. – 512с.
24. Пешук Л.В., Бавіка Л.І., Демідов І.М. Технологія парфумерно-косметичних продуктів. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 376 с.
25. Практикум з технології лікарських косметичних засобів /Т.Г.Калинюк, Є.В.Бокшан, С.Б.Білоус та ін. – К.: Медицина, 2008 . – 184 с.
26. Практическое руководство по косметологии и аромологии /Под ред. А.Г.Башуры. -Х.: Прапор, Изд-во УкпФА, 1999. - 352 с.
27. Продукція парфумерно–косметична. Терміни та визначення понять: ДСТУ 2472:2006. –Введ. 01.01.2008. – 66 с.
28. Пучкова Т.В. Основы косметической химии. Базовые положения и косметические ингредиенты. — М.: Косметика и медицина, 2011. — 405с

29. Сикорская С., Сикорская А. Космецевтика в салоне красоты. – Москва, 2005. – 192 с.
30. Слепцова Ф.С. Уход за кожей лица / Серия «Только для женщин». Ростов н/Д.: «Феникс», 2002. – 160с.
31. Справочник по врачебной косметике /В.Г.Глухенький, Г.А.Багмет, Ю.Я.Бойко, и др. // Под ред. В.Г.Глухенького. - К.: Здоровье, 1990. – 304с.
32. Степаненко В.І., Коган Б.Г. Новий погляд на проблему старіння шкіри // Укр. журн. дерматол., венерол. і косметології . – 2006. - № 3. – С.64-65.
33. Регламент N 1223/2009 Європейського парламенту і Ради Європейського Союзу “Про косметичну продукцію – (1 файл). – Брюссель, 2009. – 383 с. – Режим доступу:
34. <http://shp.aksomed.kiev.ua/images/normDoc/reglament%201223-2009.pdf>.
35. Технологія косметичних засобів: Навч. посібник для студ. фармац. Спец. вищ. навч. заклад. /О.Г.Башура, Н.П.Половко, Т.М.Ковальова та ін. - Вінниця: Нова книга, 2007. – 360с.
36. Тихонов О.І., Ярних Т.Г. Аптечна технологія ліків. - Вінниця: “Нова книга”, 2007. – 640 с.
37. Фармацевтичні та медико-біологічні аспекти ліків /За ред. проф. І.М.Перцева. – Вінниця: Нова книга, 2007. – 728с.
38. Dermatological and transdermal formulations / Edited by Kenneth A.Walters. – NewYork-London. – 2007. – 565 p.
39. Barry B.W. Drug delivery routes in skin: a novel approach / Advanced Drug Delivery Reviews 54 Suppl.1 – 2002. – P. 31–40.
40. Cosmetic dermatology / edited by Z. D. Draeos. Wiley-Blackwell publishing, 2010. 550 p.
41. Degim I. New tools and approaches for predicting skin permeability //Drug discovery today. - V. 11. – 2006 . – P. 517 – 523.
42. Dermatologic, cosmeceutic and cosmetic development / Edit. Y.Walters. – 2008. – 644 p.
43. FDA regulatory guidances, FDA website for regulatory guidances. www.fda.gov/cder/guidance/index.htm.

44. Godin B., Touitou E. Transdermal skin delivery: Predictions for humans from in vivo, ex vivo and animal models /Advanced Drug Delivery Reviews 59. -2007. - P. 1152–1161
45. Handbook of Cosmetic Science and Technology / André O. Barel, Marc Paye, Howard I. Maibach. – NY: CRC Press; 4 edition. – 2014. – 725 p.
46. Formulating Natural Cosmetics /Anthony C. Dweck. - Allured Pub Corp., 2010. – 673 p.
47. Meidan V., Bonner M., Michniak B. Transfollicular drug delivery—Is it a reality?/ Internat. J. Pharmaceutics. - № 306. – 2005. –P. 1-14.
48. Regulation (EC) No 1223/2009 of the European Parliament and of the Council of 30 November 2009 on cosmetic products. URL: <http://eurlex.europa.eu/legalcontent/EN/ALL/?uri=CELEX%3A32009R1223>
49. Spitz L. Soap manufacturing technology. Second edition / L. Spitz. – London: AOCS Press, 2016. – 300 p.
50. The human epidermis models EpiSkin®, SkinEthic® and EpiDerm®: An evaluation of morphology and their suitability for testing phototoxicity, irritancy, corrosivity, and substance transport / F. Netzlaffa, C.-M. Lehra, P.W. Wertzb, U.F. Schaefer //Eur. J Pharm. and Biopharm. – 2005. - № 60. – P. 167-178.
51. The International Nomenclature of Cosmetic Ingredients // Commission Decision 96/335 /EC in accordance with Council Directive 93/35/EEC.
52. Walters Y. Dermatologic, cosmeceutic and cosmetic development / Edit. Y.Walters. – 2008. – 644 p